'అమ్మా!.. నన్న
మనూరికి

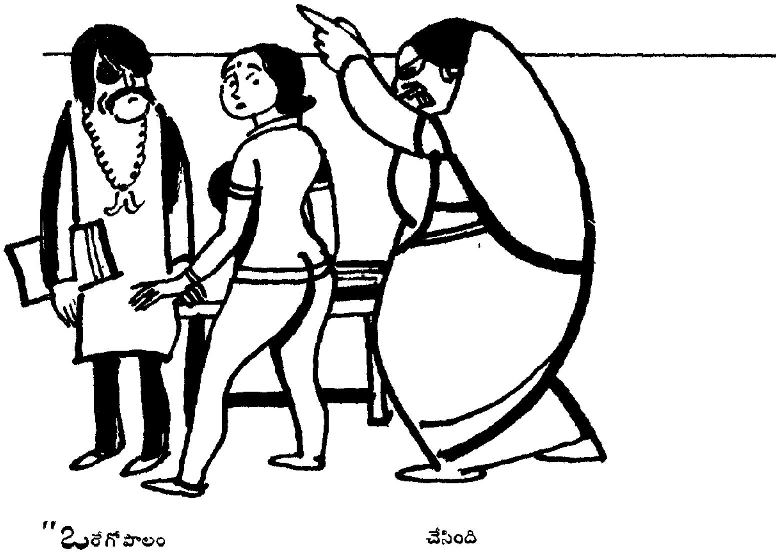

"ఒరే గోపాలం

ఆఁ వస్తున్నానమ్మా!"

వస్తున్నానంటాడే గానీ వచ్చి ఏడవడే వీడు చిన్నప్పటి నుండి ఒకటే తీరువా?"

ఆ వచ్చానుగదా! ఏమిటి?"

ఏమని చెప్పమంటావయ్యా! నీ కూతురు సుజాత పాంట్ వేసుకొని కాలేజీకి వెడుతుందట అసలేమైనా దానికి బుద్ధి ఉందంటావా?"

సుజాత వచ్చింది

వేసుకుంటే తప్పేముంది అందరూ వేసుకోవడం లేదా? అలాగే నేను ఫాంట్ వేసుకోవడం ఈ రోజుల్లో ఫాషన్ నాయనమ్మా!" అంది

"ఆఁ! మండిపోతున్నాయి వెధవ ఫేషన్లు.'

గోపాలం కలగచేసుకొంటూ, "చూడమ్మ సుజాతా నాయనమ్మ మాట విని చక్కగా పరికిణీ వోణి కట్టుకొని వెళ్ళు" అన్నాడు

సుజాత బుంగమూతి పెట్టింది వచ్చినప్పటి నుండి నాయనమ్మ పెడుతున్న ఆంక్షలు సుజాతకి సుతరామూ నచ్చడం లేదు వీధిలో నిలబడితే తప్పు, గట్టిగా నవ్వితే తప్పు, గట్టిగా మాట్లాడితే తప్పు, క్లాస్‌మేట్ అయిన కుర్రాడు వచ్చి మాట్లాడితే ఆ రోజు ఇంట్లో పెద్ద గొడవే!

అందుకే ఆవిడ వస్తున్న రోజునే ఇంట్లో అందర్నీ పిలిచి, 'ముసలావిడ ఉండేది నెల రోజులు అన్నీ ఆవిడ యిష్ట ప్రకారమే కానివ్వండి. ఆవిణ్ణి నొప్పించి నన్ను బాధ పెట్టకండి" అని హెచ్చరించాడు

నువ్వు కూడా ఏమిటి నాన్నా?" అన్నాడు కొడుకు గోపి వాడు ఏడో తరగతి చదువుతున్నాడు

ప్రతి చిన్న విషయానికి నాయనమ్మతో పోట్లాడ కూడదు ఆమె పెద్దావిడ ఏదో చాదస్తం" నచ్చ చెప్పాడు పిల్లలకి

'ఏమిటి నాన్న చెప్పినట్టుగా వెళ్ళి కట్టుకో!" కసిరింది సుందరమ్మ

ఇష్టం లేకపోయినా సుజాత తండ్రి చెప్పినట్లే చేసింది

'ఏరా గోపాలం సంధ్య వార్చావా!" అడిగింది సుందరమ్మ

"ఇంకా లేదమ్మా!"

హు నువ్వు కూడా నాశనమై పోతున్నావ్ అయినా నిన్నని లాభమేమిటి? రోజులలా తగలబడ్డాయి త్వరగా వెళ్ళి స్నానం చేసిరా కోడలు పిల్లా! నా పూజకి అన్నీ సిద్ధం చేసి పెట్టు

గోపాలం స్నానానికి వెళ్ళాడు పద్మ అత్తగారు పూజా సామాగ్రి అందివ్వడంలో నిమగ్నమై ఉంది సుందరమ్మ కళ్ళు మూసి పూజా కార్యక్రమాలు మొదలు పెట్టింది ఆమె ముఖం సీరియస్‌గా ఉంది ఏకాగ్రత కుదరడం లేదు ఈ ఊరు వచ్చాకా ఇరుగు పొరుగు 'పిల్లల గోల, పెద్ద వాళ్ళ కబుర్లు, అరుపులు వాహనాల రొద చికాకుగా ఉంది పవిత్రత, ప్రశాంతత లోపించిన ఆ యింటి వాతావరణం ఆమెకు దైవసన్నిధి కూడా నిప్పుల కుంపటిలా ఉంటోంది

ఒరే వెధవా! ఆ రేడియో కాస్త తగ్గించు" మనవణ్ణి కసిరింది అప్పుడే స్నానం చేసి వచ్చిన గోపాలం పూర్తిగా రేడియో కట్టేశాడు వచ్చి తల్లి సరసన కూర్చున్నాడు సంధ్య వార్చాడు ఇంతలో తల్లి పూజ కూడా పూర్తయింది ఆమె కాళ్ళకు నమస్కరించాడు ఆమె యిచ్చిన తీర్థం లోపలికి గ్రహించాడు తనే దగ్గర ఉండి తల్లికి మడిగా భోజనం పెట్టించాడు'

గోపాలం రెండ్రోజుల్లో నన్ను మనూరికి పంపెయ్యరాదూ! అవతల కోతల సమయం ఆ రైతు ఏం చేస్తున్నాడో ఏమో? నా కొంపలో నాకు సుఖంగానీ.

వెడుదువుగానిలే! అన్నాడు గోపాలం

పిల్లలు హడావిడి చేస్తున్నారు

భర్తని ఆఫీసుకు . పిల్లల్ని స్కూలుకు పంపాలి అందరికీ అన్నీ అందిస్తూ క్షణం తీరికలేక అష్టావధానం చేస్తోంది పద్మ

"వెధవా... నన్ను ముట్టుకుంటావురా!" మనవడి మీద అరుస్తోంది సుందరమ్మ.

"అమ్మా! టైమవుతోంది అన్నం పెట్టవే!" సుజాత కంగారు పెడుతోంది

"పద్మా. ఆ కుంత టిఫిన్ బాక్స్ ఆ బల్ల మీద పెడతాడేమో చూడు" హడావిడి చేస్తోంది సుందరమ్మ

అందరికీ అన్నీ చేస్తోంది

పిల్లలు స్కూళ్ళకి వెళ్ళిపోయారు.

గోపాలం తల్లి దగ్గర సెలవు తీసుకొని ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు. గోపాలాన్ని చూస్తే ఎంతో ముచ్చట వేస్తుందామెకు. ఒక్కగానొక్క కొడుకు అందులో

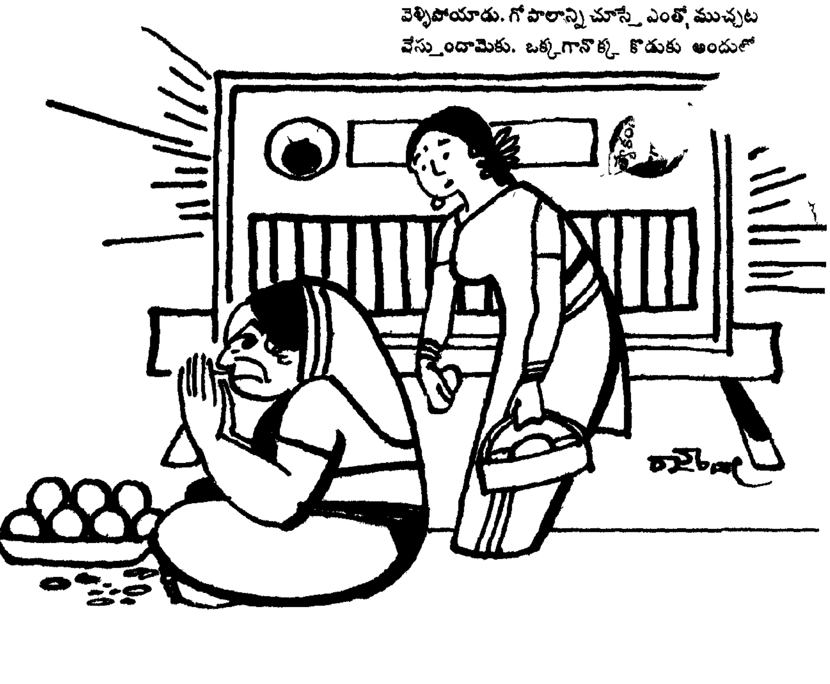

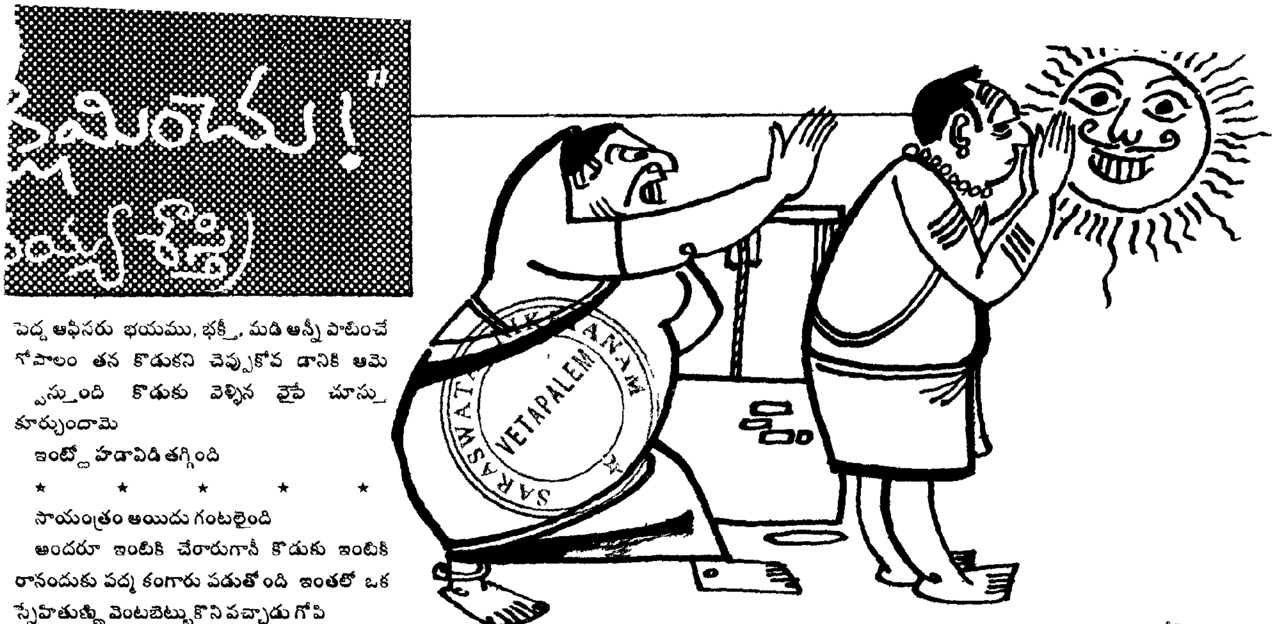

పెద్ద ఆఫీసరు భయము, భక్తీ, మడి అన్నీ పాటించే గోపాలం తన కొడుకని చెప్పుకోవ డానికి ఆమె ...ప్సు...ంది కొడుకు వెళ్ళిన వైపే చూస్తు కూర్చుందామె

ఇంట్లో హడావిడి తగ్గింది

★ ★ ★ ★ ★

సాయంత్రం అయిదు గంటలైంది

అందరూ ఇంటికి చేరారుగానీ కొడుకు ఇంటికి రానందుకు పద్మ కంగారు పడుతోంది ఇంతలో ఒక స్నేహితుణ్ణి వెంటబెట్టుకొని వచ్చాడు గోపి

ఏరా యింత ఆలశ్యం? అడిగింది పద్మ

"ముందు వాడి చేతిలోని బాక్స్ తీసి లోపల పెట్టు లేకపోతే యిక్కడే నా నెత్తి మీద పెట్టగలడు" సుందరమ్మ కంగారు

పద్మ వెంటనే కొడుకు చేతిలోంచి బాక్స్ అందుకొని, "ఏరా బరువుగా ఉంది, ఈ రోజూ తినలేదా!" అని అడిగింది

'గోపి మిత్రుని వంక ఒకసారి చూసి, ఎందుకు తినలేదు మరచి పోయాను వీడు నా ఫ్రెండ్ శామ్యూల్ వీడు తెచ్చిన బోజనం తిన్నాను" అన్నాడు

ఆ మాటలకి అందరూ భయంగా సుందరమ్మ వైపు చూశారు ఆమె ముఖంలో రంగులు మారుతున్నాయి

'శామ్యూల్ '

ఏ జాతి పేరో ఏ మతం పేరో ఏ కులం పేరో ఆ ముసలామె హృదయంలో నిర్ణయం జరుగుతోంది

...ా చెప్పకు పోతున్నాడు స్కూల్లో గాంధీగారి పాఠం స్థాపించాలని గాంధీగారు ... కుల ... మతాల తేడాలు మ...ం కూడదని పోరాడేరుట గదా? అందుకే తిన్నాను అందరూ నన్ను బాల గాంధీ అని పిలిచారు నాన్నా!"

నిర్ణయం జరిగి పోయింది రక్తం మరిగి పోతోంది పట్టని ఆవేశం ఆమెను ఆవహించింది తారా జువ్వలా లేచింది

"నోర్ముయ్యిరా వెధవా! ఎంత పని చేసావురా అప్రాచ్యుడా!" అంది

పద్మ లేచి కొడుకును ముట్టుకో బోయింది

'వాడిని ముట్టుకోకే ఒక బిందెడు నీళ్ళు తెచ్చి వాడి మీద పోసి లోపలికి తీసుకొని వెళ్ళు'

"ఏఁ ఎందుకు పోయాలి నేనేమి తప్పు పని చేయలేదు నేను లోపలికి యిలాగే వెడతాను పెంకిగా

'ఎలా వెడతావ్‌రా శుంఠ చేసిన వెధవపనికి ఏమిటే అలా బొమ్మలా నిలబడ్డావ్ వెళ్ళు వత్రా, లేకపోతే వంట గదిలోకి వెళ్ళిపోతాడు '

పరిస్థితి విషమిస్తోందని గ్రహించాడు గోపాలం నెమ్మదిగా లేచి నిలబడ్డాడు అక్కడే గోడకానుకొని నిలబడ్డ పద్మ విస్మయంగా చూస్తోంది గోపి నాయనమ్మ మీద పోట్లాడుతున్నాడు శామ్యూల్ అమాయకంగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు అక్కడి పరిస్థితి అతనికి నెమ్మదిగా అర్ధమవుతోంది

ఎవరూ కదలడం లేదు అందరూ నిలబడే ఉన్నారు సుందరమ్మ తెమ్మని హెచ్చరిస్తోంది క్షణాలు గడుస్తున్నాయి భయంకర మైన నిశబ్దం తర్వాత గోపి లోపలికి వెళ్ళి పోతానంటు అడుగు ముందుకు వేశాడు అంత వరకూ ఓపిక పట్టిన సుందరమ్మ, 'సరే. మీరు ఎవ్వరూ చేయలేని పని నేనే చేస్తాను " అంది

'అమ్మా!' గోపాలం పిలిచాడు

ఆమె ఆగింది

"అంత కానిపని వాడు ఏం చేసాడని" శాంతంగానే అడిగాడు కొడుకు మాటలకి సుందరమ్మ ఆశ్చర్య పోయింది వింతగా చూడసాగింది నుదుట విబూధి రేఖలు – కుంకుమ బొట్టు – రెండు పూటలా సంధ్య వారుస్తూ – పవిత్రంగా నిష్ఠగా ఉండే తన కొడుకేనా ఆలా అన్నది అని ఆశ్చర్య పోతున్నది

అయినా వాడు నా కొడుకు ఇటువంటి వ్యవహారాల్లో కఠినంగా ఉండాలని వాడికి తెలియదు తెలుప వలసిన బాధ్యత తల్లిగా తనపై ఉంది అనుకొని, 'నువ్వుండ్రాబ్బాయ్ నీకు తెలియదు " అని గోపిని లాగింది గోపీ గింజుకొన్నాడు పట్టు వదల్లేదు సుందరమ్మ గోపాలం వద్దని వారిస్తున్నా వినిపించుకొనే స్థితిలో లేదు ఆమె శామ్యూల్ బిక్క ముఖం వేసుకొని నిలబడి ఉన్నాడు మనిషి నుండి మనిషిని వేరు చేసే సమాజాన్ని మొదటి సారిగా చూస్తున్న అతని కళ్ళల్లోంచి కన్నీటి బిందువులు రాలుతున్నాయి అతన్ని దగ్గరగా తీసుకొని ధైర్యం చెబుతోంది సుజాత

గోపీ గంజుకుంటూనే ఉన్నాడు ఏ ఉపద్రవం ముంచుకు వస్తుందో నని పద్మ భయపడుతోంది.

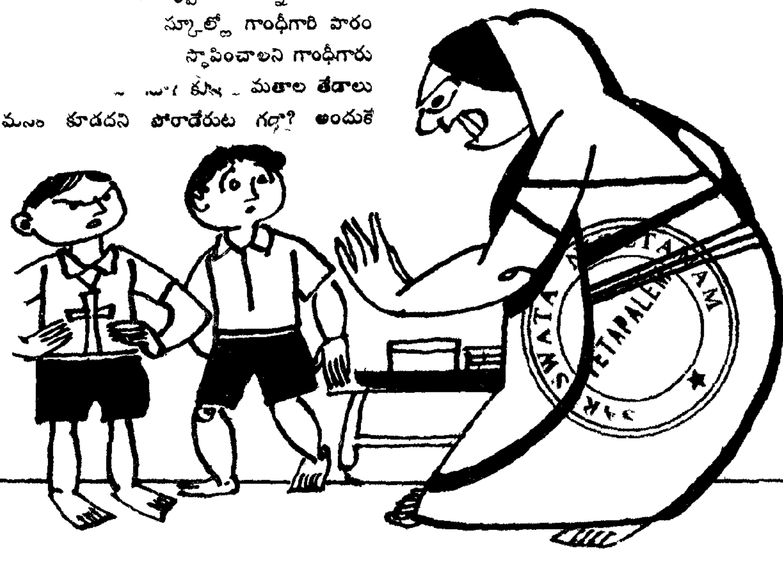

[redacted]

అమ్మా నన్ను క్షమించు

గోపాలం తల్లి దగ్గరగా వెళ్ళి "అమ్మా! ఆవేశపడకు. ముందు నా మాట విను. నీ కొడుకుగా నీ కోరిక మేరకు, నీ కిష్టమైన విధంగా నన్ను మలచావ్ నీ అడుగు జాడల్లోనే నడుస్తున్నాను. అయితే, నాబిడ్డల్ని నా యిష్టం మేరకు నన్ను పెంచే అవకాశం నాకివ్వమని నిన్ను ప్రార్థిస్తున్నాను. సగం పైగా జీవితాన్ని గడిపేసిన మనం, మన ఆచారాల కోసం – మన ఇష్టాల కోసం – ఇప్పుడిప్పుడే సమతా భావం మొలకెత్తుతున్న వారి హృదయాలను గాయపరచ లేను వీడు చేసిన పనిని ఖండించ లేను గోపీని శుద్ధి చేసి – ఈ కుర్రాడి హృదయాన్ని ముక్కలు చెయ్యలేను " అన్నాడు.

సుందరమ్మ పట్టు సడలిపోయింది. గోపి సంతోషంగా ఎగిరి గంతేశాడు. సుందరమ్మ నిలబడిన చోటనే చతికిల బడిపోయింది. చిన్న బోయిన ముఖంతో కూర్చుంది కొన్ని నిముషాలు గడిచాయి గోపాలం పిల్లల్ని ఆడుకోమని చెప్పి పంపించేశాడు

గోపాలం! ఈ రోజే నేను మన ఊరు వెడతాను నా ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేయి నీకు కుదరదంటే చెప్పు నేనే వెళ్ళిపోతాను" అంది స్థిరంగా

'అమ్మా'! బాధగా పిలిచాడు.

"అవున్రా! నేను ఈ కొంపలో ఉండలేను నన్ను పంపే ప్రయత్నంలో ఉండు అని లోపలి వెళ్ళిపోయింది.

గోపాలం ఆలోచనలో పడ్డాడు మంచి చెడు గురించి చర్చించాడు. న్యాయాన్యాయాల గురించి విచారించాడు, తరాల అంతరాలు గమనించాడు బంధాల విలువల్ని పరిశీలించాడు చివరకు పిల్లల భవిష్యత్తే ముఖ్యమని నిర్ణయించాడు కర్తవ్యాన్ని గుర్తించాడు

అమ్మా! ఈ సంఘటన మూలంగా నువ్వు వెళ్ళిపోతాననడం నా దురదృష్టం నీ తరం వేరు నా తరం వేరు పిల్లల తరం వేరు నేను నీమాటకు విలువనిచ్చి మన ఆచారాల్నే కాపాడటానికి ప్రయత్నం చేశాను నాలా కాకుండా, నా పిల్లలు మరో ప్రపంచాన్ని చూడాలి దేశ సమైక్యతలో వీళ్ళు భాగస్వాములు కావాలి ఇదే తప్పయితే నన్ను క్షమించు, నా పిల్లల్ని క్షమించు అన్నాడు చేతులు జోడించి తర్వాత

సుందరమ్మలో కదలికలేదు ప్రయాణమైంది సాయంత్రం బండికో అందరూ దిగులు నిండిన గుండెలతో ఆమెకు గుమ్మంలో వీడ్కోలిచ్చారు స్టేషన్‌కి చేరుకొన్నారు గోపాలం దిగులుగా తిరుగుతున్నాడు కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకొంటున్నాడు పదేపదే తన ఆలోచనల్ని, భావాల్ని తల్లి యెదుట సమర్థించుకొంటూ – ఆమె అంగీకరింప చేయాలని చేస్తున్నాడు

ఇంతలో రైలు వచ్చింది సుందరమ్మ వెళ్ళి తన సీటులో కూర్చుంది కిటికి దగ్గర నిలబడ్డాడు గోపాలం

గార్డు విజిల్ వేశాడు

గోపాలం కళ్ళు వర్షిస్తున్నాయి క్షమించమని ప్రాధేయపడుతున్నాడు ఆ మాతృహృదయం కరగింది కొడుకు చేయి అందుకుంది

గోపాలం. నా పరిధి నేను దాటి బయటకు రాలేను. నీ పరిధిదాటి నువ్వురాలేవు నువ్వు చేయలేని పనిని నీ పిల్లల ద్వారా
నీతపన అలాగే కానియ్యి ఇక
చూస్తూ కూర్చోలేను
పడటం నువ్వు
జాగ్రత్త.

రైలు కదిలింది.

గోపాలం చేయి గాలిలో ఊగుతోంది. తల్లి చివరగా పలికిన పలుకులు కొండంత బలాన్ని యివ్వగా ఉత్సాహంగా ముందుకు కదిలాడు గోపాలం. □

అంకితం

మాటల్లో కాకుండా చేతల్లో ఉపకారం చేసే శ్రీ కిళాంబి రంగభాష్యం, శ్రీమతి లక్ష్మీ భాష్యం దంపతులకు అభిమానంతో ఈ కథా కుసుమం.

–రచయిత